

Sygn. akt IV Ua 1/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

1 marca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2022 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 14 grudnia 2020 roku Nr (...)

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 grudnia 2021 roku sygn. akt IV U 17/21

oddala apelację.

Sygn. akt IV Ua 1/22

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. R. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z 14 grudnia 2020 r., którą przyznano prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z 19 maja 2020 r. w wysokości odpowiadającej 5 % stałego uszczerbku na zdrowiu.

W uzasadnieniu odwołania wskazał, że skutkiem wypadku przy pracy, któremu uległ, była obustronna przepuklina pachwinowa po urazie przeciążeniowym brzucha. Lewostronna przepuklina została zoperowana 7 lipca 2020r. Do zoperowania pozostała prawostronna przepuklina. Obie przepukliny nie zostały zoperowane równocześnie, z uwagi na obciążenia zdrowotne odwołującego, tj. przebyty ciężki zawał serca, nadciśnienie, cukrzycę. Lekarz prowadzący poinformował, że kolejny zabieg może się odbyć dopiero po upływie sześciu miesięcy. Z uwagi na pandemię tego rodzaju zabiegi zostały wstrzymane. Spowodowało to pogorszenie jego stanu zdrowia, zarówno fizycznego jak i psychicznego. Fakt, że przepuklina nie została zoperowana powoduje dolegliwości bólowe i trudną sytuację zawodową i materialną.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z 7 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i ustalił, że M. R. w wyniku wypadku przy pracy, któremu uległ w dniu 19 maja 2020 r. doznał 10 % uszczerbku na zdrowiu.

Wyrok zapadł po następujących ustaleniach i ocenie prawnej:

W dniu 19 maja 2020 r. M. R. rozpoczął pracę o godz. 6:00 w pełni sprawności psychofizycznej. Pracował na stanowisku magazyniera – pakowacza. Jego praca polega na przenoszeniu i pakowaniu wyprodukowanych mebli tapicerowanych. Około godz. 09:30 podnosząc wraz z innym pracownikiem mebel (T.tzw. (...)), ważący około 80 kg., poczuł nagły ból brzucha i okolic lewej pachwiny. Upadł i nie mógł się podnieść o własnych siłach. Odmówił wezwania karetki pogotowia. Na miejsce przyjechała żona z synem i zabrano poszkodowanego do szpitala. Lewostronna przepuklina została zoperowana 7 lipca 2020r. Z uwagi na to, że odwołujący jest po ciężkim zawale, zabieg drugiej przepukliny nie mógł być przeprowadzony w tym samym czasie. Miał być wykonany po 6 miesiącach. Z uwagi na epidemię Covid operacja się nie odbyła.

Sąd Rejonowy powołał się na pisemną opinię biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej D. D. , sporządzonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowe odszkodowania (Dz.U z dnia 28 grudnia 2002 r.). W oparciu o załącznik oceny procentowej stałego długotrwałego uszczerbku na zdrowiu - zgodnie z nr pozycji tabeli - 65 - uszkodzenia powłok jamy brzusznej /przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itd. w zależności od umiejscowienia i rozmiarów uszkodzenia powłok jamy brzusznej ocenia się od 5% do 30 %.

Zgodnie z opinią tegoż biegłego, za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeń powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych).

Za przepukliny tzw. wysiłkowe uważa się przepukliny spowodowane nagłym wysiłkiem fizycznym lub gwałtownym ruchem. M. R. w wyniku wypadku przy pracy w dniu 19-05-2020 doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu pod postacią wystąpienia wysiłkowych, obustronnych przepuklin pachwinowych, niepowikłanych, wolnych. Jedynym sposobem leczenia przepuklin jest zabieg operacyjny Przepuklina pachwinowa lewostronna została zoperowana w lipcu 2020 roku. Wnioskodawca oczekuje na operację przepukliny po stronie prawej. Biegły ocenił, że odwołujący doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% za każdą przepuklinę, co daje łączny uszczerbek w wysokości 10 % - z pkt 65 tabeli uszczerbkowej

Sąd Rejonowy pominął opinię biegłego em. prof. nadzw. dr hab. n. med. M. G. chirurga. Wg. opinii tego biegłego, w wyniku wypadku przy pracy odwołujący nie doznał stałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, co zdaniem sądu meriti jest sprzeczne ze stanowiskiem organu rentowego, który powstania takiego uszczerbku nie kwestionował. Sporna była wysokość uszczerbku. Poza tym z uzasadnienia opinii biegłego zdaje się wynikać, że biegły generalnie kwestionuje możliwość powstania przepukliny pachwinowej wskutek wypadku przy pracy, rozumianego jako zdarzenie nagłe. Z tym stanowiskiem Sąd Rejonowy nie zgodził się argumentując, że możliwość powstania uszczerbku na zdrowiu w postaci przepukliny przewiduje sam ustawodawca, określając jego możliwą wysokość w pkt. 65 uszczerbkowej. Poza tym stanowisko biegłego w tym zakresie zostało skutecznie zakwestionowane w opinii innego biegłego specjalisty chirurgii D. D., któremu Sąd w całości dał wiarę. Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłego jak i jego rzetelności przy wydaniu opinii. Podzielił w całości opinię biegłego sądowego chirurgii D. D., którą ocenił jako rzetelną i wyczerpującą, sporządzoną zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia zawodowego i dającą odpowiedź na sformułowane w tezie dowodowej pytania. Biegły szczegółowo i obszernie wypowiedział się także w opinii uzupełniającej w odniesieniu do zastrzeżeń i wątpliwości organu rentowego, zgłoszonych do jego opinii podstawowe

Przechodząc do oceny prawnej Sąd Rejonowy powołał się na art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz U. z 2019 r. poz 1205), zgodnie z którym wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz i śmierć, które nastąpiło w związku z pracą: podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń położonych: podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia: w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między

siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy. Następnie powołał treść art. 11 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z którym ubezpieczonemu przysługuje jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, jeżeli na skutek wypadku i choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W zaistniałym stanie faktycznym za okoliczność bezsporną strony uznały, iż zdarzenie z dnia 19 maja 2020 r. było wypadkiem przy pracy. Organ rentowy przyznał M. R. prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej 5% stałego uszczerbku na zdrowiu. Powołany w sprawie biegły sądowy, specjalista chirurgii ogólnej D. D. ocenił uszczerbek na zdrowiu odwołującego w wyniku wypadku na 10 % z pkt 65 tabeli uszczerbkowej, po 5% z tytułu każdej z przepuklin.

Odnosząc się do zastrzeżeń organu rentowego do przedmiotowej opinii, co do zoperowanej lewostronnej przepukliny, że nie skutkuje ona długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu, bowiem została zoperowana 7 lipca 2020r., zatem niewiele ponad miesiąc po wypadku, Sąd Rejonowy wskazał, że z orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z 9.12.2020r. wynika, iż przedmiotem orzeczenia i ustalenia 5 % stałego uszczerbku na zdrowiu były obydwie przepukliny, bowiem jako opis naruszenia sprawności organizmu wskazano: „obustronna przepuklina pachwinowa po urazie przeciążeniowym brzucha, lewostronna przepuklina zoperowana 07.07.2020r. z prawidłowym przebiegiem. Prawostronna przepuklina pachwinowa wolna”. Odwołując się do opinii biegłego sądowego chirurga, wysokość uszczerbku z tytułu obu przepuklin została oceniona na 10%, tj. po 5% z tytułu każdej z nich, co zdaniem Sądu Rejonowego znajduje odzwierciedlenie w cytowanym wyżej pkt. 65 rozporządzenia – tabeli uszczerbkowej, zgodnie z którym - uszkodzenia powłok jamy brzusznej /przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itd./ w zależności od umiejscowienia i rozmiarów uszkodzenia powłok jamy brzusznej ocenia się od 5% do 30%. Minimalny uszczerbek z tytułu przepukliny wynosi zatem 5%. Biegły dokonał analizy zdarzenia i wyjaśnił, z jakich przyczyn w jego opinii zdarzenie nosi cechy nagłości, a tym samym nie budzi wątpliwości, że może być uznane za wypadek przy pracy. Podniesienie zbyt dużego ciężaru niewątpliwie jest przyczyną zewnętrzną zaistniałego wypadku. Biegły podkreślił, że leczenie badanego nie zakończyło się w momencie wykonania operacji przepukliny lewostronnej. Proces leczenia obejmuje okres od momentu wystąpienia schorzenia, podjętych czynności medycznych i okresu rehabilitacji umożliwiających powrót poszkodowanego do normalnego funkcjonowania i czasu powrotu do normalnych czynności zawodowych. Wykonanie operacji było tylko jednym z etapów leczenia, ale nie doprowadziło do pełnego powrotu do zdrowia. Od dnia wypadku do badania przez biegłego minęło około 14 miesięcy, a proces leczenia i rehabilitacji poszkodowanego nie został zakończony, więc uszczerbek na zdrowiu spełnia kryteria uszczerbku długotrwałego.

Wskazując na powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 19 maja 2020 r. w wysokości odpowiadającej łącznie 10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Apelację od wyroku złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zaskarżając wyrok w całości. Orzeczeniu zarzucono :

- naruszenie prawa materialnego, to jest art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz
- naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na bezzasadnym przyjęciu, iż opinia biegłego lekarza chirurga stanowi miarodajne i wyczerpujące źródło wiadomości specjalnych niezbędnych dla prawidłowego rozpoznania sprawy i tym samym nieprawidłowe ustalenie faktu , że w wyniku wypadku przy pracy z dnia 19 maja 2020 r. odwołujący doznał 10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu podczas gdy w wyniku wypadku przy pracy z dnia 19 maja 2020 r. odwołujący doznał 5 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu .

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, a ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Nadto

wnioskował o uzupełnienie materiału dowodowego i dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego lekarza chirurga na okoliczność wysokości stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu jakiego odwołujący doznał w wyniku wypadku przy pracy w dniu 19 maja 2020 r.

W uzasadnieniu apelujący stwierdził, że Sąd pierwszej instancji w sposób nieprawidłowy oparł rozstrzygnięcie na dowodzie z opinii biegłego lekarza chirurga D. D.. Zdaniem organu rentowego kompetentna orzecznico jest opinia biegłego chirurga M. G.. Biegły ten wyjaśnił dlaczego uznanie przepuklin podczas wypadku przy pracy jest co najmniej wątpliwe orzecznico. Biegły opisał budowę anatomiczną powięzi brzusznych i wykazał, iż bez wady tej powięzi nie doszło by do powstania przepuklin pachwinowych. Jest to tym bardziej prawdziwe, iż dotyczy mężczyzny w wieku 61 lat czyli usposabiającym do tego rodzaju schorzenia. Biegły lekarz chirurg D. D. ustalił 5% uszczerbku na zdrowiu za każdą z przepuklin pachwinowych w myśl zapisu pkt 65. Biegły D. D. naruszył zapisy ustawowe dotyczące uszczerbku na zdrowiu w stosunku do prawidłowo, skutecznie zoperowanej przepukliny pachwinowej lewostronnej. Skuteczna operacja została przeprowadzona już 2 miesiące po zdarzeniu. Brak nawrotu potwierdziło nie tylko badanie lekarzy ZUS, ale także badania przedmiotowe przeprowadzone przez powołanych w sporze chirurgów. Badanie i ocena orzecznicza dotyczy stanu faktycznego po zakończeniu leczenia i rehabilitacji. W ocenie organu rentowego Komisja ZUS prawidłowo orzekła 5% uszczerbku jako odszkodowanie za niewielkie upośledzenie wynikające z wolnej, nadal stwierdzanej przepukliny pachwinowej prawostronnej. W opinii uzupełniającej biegły D. D. wskazał jedynie, że wnioskował o 10 % uszczerbek na zdrowiu z racji wystąpienia przepuklin w obu pachwinach. Nie wyjaśnił dlaczego połowa dotyczy przepukliny, która została zoperowana,

a druga połowa to faktycznie istniejące upośledzenie. Opierając rozstrzygnięcie na dowodzie z opinii biegłego lekarza chirurga, która zawiera wskazane wyżej uchybienia, nie jest dokładna i nie wyjaśnia należycie wszystkich istotnych okoliczności, Sąd pierwszej instancji przekroczył granice swobodnej oceny dowodów. Naruszone zostały tym samym przepisy postępowania to jest art. 233 § 1 k.p.c. co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Uwzględniając powyższe, wniosek organu rentowego o uzupełnienie materiału dowodowego i dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego lekarza chirurga jest uzasadniony.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ:

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu. Sąd Rejonowy wydał prawidłowe rozstrzygnięcie w oparciu o kompletny materiał dowodowy, a jego ustalenia Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Niezasadny jest zarzut apelacji dotyczący naruszenia przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów z art. 233§ k.p.c., uzasadniany nieprawidłowym ustaleniem 10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał ubezpieczony w wyniku wypadku przy pracy 19 maja 2020 r. Zdaniem apelującego uszczerbek ten winien wynosić 5%, bowiem Komisja ZUS prawidłowo orzekła 5% uszczerbek jako odszkodowanie za niewielkie upośledzenie wynikające z wolnej, nadal stwierdzanej przepukliny pachwinowej prawostronnej. Ton apelacji wskazuje zatem, że spór dotyczy procentowego uszczerbku na zdrowiu co do zoperowanej u odwołującego po wypadku przepukliny pachwinowej lewostronnej. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska organu rentowego, że skuteczna operacja tej przepukliny po 2 miesiącach od wypadku doprowadziła do braku nawrotu, co potwierdziło badanie lekarzy orzeczników ZUS, jak i biegłych sądowych. Takie wnioski z całą pewnością nie wynikają z opinii biegłego chirurga D. D., którą Sąd Rejonowy zasadnie uczynił podstawą ustaleń faktycznych.

Niepodważalną okolicznością w sprawach dotyczących świadczeń z ubezpieczeń społecznych, w tym prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy jest to, że ocena stanu zdrowia wymaga wiadomości specjalnych. Toteż podstawę ustaleń stanowią dowody z opinii biegłych, posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej uzyskaniem świadczenia. Prawidłowa opinia winna być wyczerpująca, czyli odnosić się do wszystkich kwestii zawartych w tezie dowodowej, jak również zawierać logiczne uzasadnienie postawionych wniosków. Dowód tego rodzaju podlega ocenie według zasad określonych w art. 233§1 k.p.c., a więc na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w

niej wniosków, bez wkraczania w sferę wiedzy specjalistycznej. W niniejszej sprawie opinię wydał biegły z zakresu chirurgii ogólnej D. D.. Sąd Okręgowy podzielił ocenę tej opinii dokonanej przez Sąd I instancji. Przedmiotowa opinia jest fachowa, miarodajna, kompletna, nie zawiera błędów, sprzeczności, odpowiada na postawioną tezę dowodową oraz wyjaśnia wyczerpująco powody ustalenia procentowego uszczerbku na zdrowiu odwołującego, łącznie 10%, spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z 19 maja 2020r.

Wobec wyczerpującego wyjaśnienia istoty sprawy, Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku apelacji o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu chirurgii, na podstawie art. 235² §1 pkt 5 kpc. Potrzeba powołania innego biegłego ma bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii dalszych biegłych, gdy zachodzi taka potrzeba, a w szczególności, gdy przeprowadzona już opinia zawiera istotne luki, jest nieprzekonująca, niekompletna lub wadliwie przedstawia istotne okoliczności, nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, nienależyście uzasadniona lub nieweryfikowalna (por. wyroki Sądu Najwyższego z 4.08.1999r.,

I PKN 20/99 i z 19.04.2013r., III CSK 234/12). Taka sytuacja nie miała miejsca w odniesieniu do opinii sporządzonej przez biegłego chirurga D. D..

Przechodząc zatem do istoty apelacji, należy stwierdzić prawidłowość ustaleń Sądu Rejonowego i ich ocenę, że leczenie odwołującego nie zakończyło się w momencie wykonania operacji przepukliny lewostronnej. Wykonanie operacji - jak zasadnie podkreślił sąd meriti - było tylko jednym z etapów leczenia, ale nie doprowadziło do pełnego powrotu do zdrowia ubezpieczonego. Proces leczenia obejmuje okres od momentu wystąpienia schorzenia, podjętych czynności medycznych i okresu rehabilitacji umożliwiających powrót poszkodowanego do normalnego funkcjonowania i czasu powrotu do normalnych czynności zawodowych. Tymczasem od dnia wypadku do dnia badania przez biegłego minęło około 14 miesięcy, a proces leczenia

i rehabilitacji poszkodowanego nie został zakończony. Nadal utrzymuje się dysfunkcja organizmu uniemożliwiająca normalne funkcjonowanie wnioskodawcy. W tym stanie rzeczy prawidłowe

i nienaruszające zasady wyrażonej w art. 233 §1 k.p.c. jest wnioskowanie Sądu I instancji,

że doznany przez ubezpieczonego uszczerbek w postaci pachwinowej przepukliny lewostronnej (zoperowanej), spełnia kryteria uszczerbku długotrwałego w rozumieniu art. 11 ust.3 ustawy wypadkowej. W dalszym ciągu niezakończony proces leczenia nie doprowadził bowiem do pełnego powrotu odwołującego do zdrowia, co uzasadnia orzeczenie 5% uszczerbku. Zgodnie z treścią art. 11 ust.3 cyt. ustawy, za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku odwołującego, tak w odniesieniu do zoperowanej lewostronnej przepukliny pachwinowej, jak i co do prawostronnej przepukliny nadal niezoperowanej, w przypadku której uszczerbek ten wynosi także 5%, co jest niesporne. Prawidłowe jest zatem wnioskowanie sądu meriti, że łączny długotrwały uszczerbek na zdrowiu jakiego doznał odwołujący w wyniku wypadku przy pracy 19 maja 2020r. wynosi 10%.

Oceny tej nie zmienia powoływanie się przez apelującego na opinię biegłego chirurga M. G., w której zdaniem apelującego biegły wyjaśnił „dlaczego uznanie przepuklin podczas wypadku przy pracy jest co najmniej wątpliwe orzecznictwo. Biegły opisał budowę anatomiczną powięzi brzusznych i wykazał, iż bez wady tej powięzi nie doszłoby do powstania przepuklin pachwinowych”. Zaakcentować więc trzeba, że w przedmiotowej sprawie nie ma sporu co do uznania zdarzenia za wypadek przy pracy, stąd powyższe rozważania pozostają bez wpływu na trafność rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Poza tym jak wskazuje biegły D. D. (odnosząc się do zacytowanego powyżej stwierdzenia biegłego prof. M. G.), Pan profesor opisał znaczenie budowy anatomicznej ściany brzusznej, a w szczególności kanału pachwinowego. Podał również jedną z wielu hipotez przedstawianych w etiologii powstawania przepuklin pachwinowych na przestrzeni lat.

Reasumując, apelacja jako całkowicie bezzasadna podlegała oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c.